

ТЕМАТИКАТА НА КНИЖКА 2 ЗА 2023 Г. НА СПИСАНИЕ „БЪЛГАРСКИ ЕЗИК“

ТАТЯНА АЛЕКСАНДРОВА

ИНСТИТУТ ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК „ПРОФ. ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН“

ПРИ БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

t_alexandrova_@mail.bg

Книжка 2 за 2023 г. на списание „Български език“ е с разнообразно тематично съдържание. Две от статиите разглеждат различни аспекти на фразеологията – несемантичната мотивация на фразеологичните единици в български и устойчивите сравнения в български и руски. Други две статии са посветени на иновативни подходи в обучението по български език и литература, и по-конкретно на въвеждането на нови методи при преподаването на синтаксис и на използването на новосъздаден инструмент – дигитален диалектен речник за деца – в обучението в основното училище. Една статия е посветена на концепцията за изработването на *Речник на ключовите думи на славянското езикознание*.

Статията на Анастасия Петрова „Към въпроса за фонетичната мотивираност във фразеологията“ анализира несемантичната мотивация като семиотичен и концептуален феномен. Тази мотивация се основава на идеята, че дълбоките структури на разглежданите фразеологични знакове носят информация, надхвърляща сумата от значенията на техните компоненти. Изследването се съсредоточава върху фонетичната индексация като вид несемантична мотивираност.

Екатерина Петкова и Якуб Банасяк в своето изследване „За Речника на ключовите думи на славянското езикознание“ обобщават основните теоретични положения, възприети в работата върху един предварителен модел за многоезичен речник на ключовите думи на славянското езикознание. Разгледани са обхватът, предназначението и потенциалните ползватели на речника. В приложение е представена примерна схема за съдържанието на отделната речникова единица.

Петя Бъркалова и Красилина Колева-Костова в статията си „Конфигурационният синтактичен анализ и други инструменти за извличане на зна-

ния за изречението“ представят иновативни подходи за обогатяване на синтактичния анализ с цел осъвременяване на преподаването по български език чрез използване на конфигурационния синтактичен анализ и структурографски обработени изречения. Методът е демонстриран чрез съпоставителен анализ на функциите на конституентите в простото изречение и видовете подчинени изречения в състава на сложните смесени в произведения на трима български автори.

Теодора Кръстева разглежда „Устойчиви сравнения с название на етнос в българския и руския език“ – част от лингвокултурологично изследване на устойчивите сравнения в българския и руския език. Материалът е ексцерпиран от речници, както и от текстове от Българския национален корпус и Руския национален корпус и се изследва в съпоставителен план. Установяват се отношения на еквивалентност.

Статията на Кирил Кирилов „Как да използваме богатството на българските народни говори в преподаването по български език и литература“ е посветена на *Дигиталния диалектен интерактивен речник за деца*, разработен от учени от Института за български език. Представени са възможностите на един интересен и полезен инструмент, който позволява на преподавателите нагледно да обяснят диалектите като жива връзка между миналото и настоящето на нашия език и в същото време да покажат тяхното териториално единство.

✉ доц. д-р Татяна Александрова
Секция за съвременен български език
Институт за български език „Проф. Любомир Андрейчин“
при Българската академия на науките
бул. „Шипченски проход“ 52, бл. 17, 1113 София, България